

รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองเชิงพุทธของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี*

A MODEL OF BUDDHIST POLITICAL PARTICIPATION FOR PEOPLE IN NONG PRUE
MUNICIPALITY, CHONBURI PROVINCE

ภูวเดช โพธิ์เก้าเพชร

Phuwadech Phokaophet

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Mahachulalongkornrajavidyalaya university

Email: narongchailopburi@gmail.com

บทคัดย่อ

ดุชนิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ (1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี (2) เพื่อศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน (3) เพื่อเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองเชิงพุทธของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ และการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยเรียบเรียงเชิงพรรณนา ผลการวิจัยพบว่า:

สภาพโดยทั่วไปและปัญหาของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนด้านการตัดสินใจ ยังขาดการประชาสัมพันธ์และข้อมูลข่าวสารและรายละเอียดที่ชัดเจนให้กับประชาชนรับทราบ และความเสี่ยงสละเพื่อส่วนรวมยังไม่ประสบความสำเร็จและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบและประเมินผลยังไม่ได้รับความเป็นธรรมยังขาดการสานต่อการให้ความยุติธรรมและความเสมอภาคในชุมชนระบบการตรวจสอบและการประเมินผลยังมีความโปร่งใสในการทำงานและการวางแผนและนโยบาย ด้านการดำเนินงาน ขาดแรงจูงใจในดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อประโยชน์ของส่วนรวมการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนได้นำแนวคิด ทฤษฎีมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อชุมชน เป็นการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นต่างๆ โดยได้นำหลักการต่างๆ มาเป็นแผนพัฒนาชุมชนให้มีความเจริญยิ่งขึ้น โดยการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสให้ภาคประชาชนสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ โดยเน้นหลักการมีส่วนร่วมตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมค้นหาปัญหา ร่วมตัดสินใจ การรับผลประโยชน์ การติดตามและประเมินผล อาศัยหลักอภิธานิธรรม 7 ในการเป็นแบบแผนในการพัฒนาประชาชนให้มีส่วนร่วมกับการบริหารงานขององค์กรท้องถิ่นโดยประยุกต์แนวคิดและหลักธรรมมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติ

* Received January 6, 2023; Revised February 17, 2023; Accepted March 20, 2023

คำสำคัญ: รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมือง; เจริญพุทธ; ประชาชน

ABSTRSCT

The study consisted of the following objectives: 1) to investigate the general conditions and problems of people participation in Nong Prue Municipality, Chonburi Province; 2) to explore concepts and theories on participation, as well as the Buddhddhamma's contribution to people's political participation; and 3) to present a model of Buddhist political participation for people in Nong Prue Municipality, Chonburi Province. The study applied a qualitative research method with data being collected by in-depth interviews. The obtained data were presented by descriptive method. From the study, the following results are found:

The general conditions and problems of people participation include: On decision-making in which there is still a lack of public relations, clear news and information for the people, and a lack of sacrifice for the public. People's participation in the monitoring and evaluation systems is still lacking, as is justice, equality, transparency, planning, and policy formulation. On an operation where there is still a lack of motivation to carry out work or activities for the public good. The study discovered that there is an adoption of concepts and theories as the guidelines for practicing in the community in order for individuals to participate in various political issues. Various principles are applied as the community development plans for more progress through the development of potential and building opportunities for the public sector to take part in the management. This is built on the participatory principles of thinking, problem-solving, decision-making, getting benefits, monitoring, and evaluating within the framework of the Aparihāṇiyadhamma (Seven Conditions of Welfare) to train people to participate in the management of local organizations

Keywords; Forms of political participation; Buddhist; Population

บทนำ

ในปัจจุบันการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชนให้ประชาชนมีบทบาทและมีส่วนร่วมทางการเมืองในการปกครองระบอบประชาธิปไตย และการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐอย่างเป็นรูปธรรมเป็นส่วนสำคัญยิ่งในการผลักดันให้เกิดความเป็นประชาธิปไตยในประเทศนั้นๆ และด้วยการเข้าใจถึงสิทธิและเสรีภาพ การเข้าใจถึงสิทธิการมีส่วนร่วมของตนเอง ประชาชนสามารถเข้าถึงการตรวจสอบและเรียกร้องให้ผู้มีอำนาจในการปกครองปฏิบัติตามนโยบายต่างๆ โดยคำนึงถึงความต้องการของประชาชนผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินการเรื่องใดๆ ที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนเป็นสำคัญสำหรับประเทศไทยนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่อาศัยอยู่นั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญโดยปรากฏเจตนารมณ์ในเรื่องนี้ตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมารัฐธรรมนูญฯ ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน อันเป็นรากฐานของระบอบประชาธิปไตยที่สำคัญ โดยได้มีการบัญญัติถึงสิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านต่างๆ เช่น สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนทางการเมือง สิทธิการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ เป็นต้น จึงกล่าวได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนกับหลักประชาธิปไตยเป็นสิ่งที่ต้องพัฒนาให้กำเนิดขึ้นควบคู่กับสังคมไทยโดยการพัฒนาความเป็นพลเมืองเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองในทุกระดับเป็นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงและต้องดำเนินการให้ถือกำเนิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนประชาชนต้องเข้าถึงกระบวนการใช้สิทธิต่างๆ ได้สะดวก รวดเร็ว ซึ่งท้ายที่สุดแล้วการเมืองในภาคประชาชนที่เข้มแข็งก็จะช่วยส่งเสริม และรักษาระบอบประชาธิปไตยในประเทศให้มั่นคง และยั่งยืนต่อไป

อย่างไรก็ตามการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยรวมในช่วงที่ผ่านมายังมีปัญหาในหลายๆ ด้าน เช่น ปัญหาระบบการทำงาน การขับเคลื่อนงานของชุมชน ยังขาดความต่อเนื่อง บางแห่งขาดการบูรณาการการทำงานกับท้องถิ่น ปัญหาสมาชิกในองค์กรยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของตนเอง ปัญหาไม่ได้รับความเป็นธรรม ฯลฯ เป็นต้น อีกทั้งกระบวนการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละแห่งนั้น มักจะเน้นและเข้าใจกันเพียงแค่การให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้นซึ่งเป็นเหตุผลสำคัญที่มักจะทำให้กระบวนการมีส่วนร่วมเหล่านั้น กลายเป็นการมีส่วนร่วมเฉพาะในเชิงรูปแบบเท่านั้นโดยเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ พ.ศ. 2551 ที่ต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนสามารถจัดการตนเองได้ เกิดชุมชนที่เข้มแข็ง ซึ่งเป็นบทบาทสำคัญในการพัฒนาชุมชน และสังคมประเทศชาติได้อย่างยั่งยืน

ในปัจจุบันเทศบาลหนองปรือยังมีข้อร้องเรียนจากประชาชนอยู่ในเรื่องต่างๆ ที่ไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาปัญหาหรืออุปสรรคต่างๆ ภายในชุมชนหรือมีส่วนในการกำหนดนโยบายพัฒนาชุมชนอย่างจริงจัง ดังนั้นการที่ประชาชนจะมีส่วนในด้านต่างๆ ให้ชุมชนเป็นชุมชนที่เข้มแข็งและประชาชนไม่ได้รับการตอบสนองต่อความต้องการของชุมชนมากนักเนื่องจากการไม่ได้เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองทำให้ไม่ทราบปัญหาที่แท้จริงของชุมชนว่าต้องการให้ชุมชนของตนพัฒนาไปในทิศทางใด ซึ่งส่วนใหญ่จะพบสภาพปัญหาในชุมชนไม่ได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดำเนินงาน และตรวจสอบ

นอกจากนี้การปฏิบัติงานของภาครัฐยังขาดความชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในด้านต่างๆ รวมถึงประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจทำให้เกิดปัญหาในการใช้สิทธิในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน หรือโครงการหรือกิจกรรมที่อาจมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่โดยปกติสุข โดยเทศบาลต้องดำเนินการให้ประชาชนเข้ามาแสดงความคิดเห็นในการกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ

นอกจากนี้ยังพบสภาพปัญหาบางประการในการใช้สิทธิในการตรวจสอบของประชาชนนั้น ยังคงมีความเกี่ยวข้องกับปัจจัยภายนอก เช่น ด้านการตัดสินใจ ด้านการตรวจสอบ เป็นต้น จึงทำให้ชุมชนไม่ได้รับความร่วมมือ และการแก้ปัญหาจากความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

ดังนั้น การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับหลักการแห่งประชาธิปไตยอย่างลึกซึ้ง ต่างคำจูนซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ณ ที่ใดที่มีการใช้สิทธิการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างเข้มแข็งจะเป็นปัจจัยช่วยส่งเสริมหลักการแห่งประชาธิปไตยให้เข้มแข็งมากขึ้นในทางกลับกัน หลักการแห่งประชาธิปไตยที่เป็นการปกครองโดยประชาชนนั้นจะมีความยั่งยืนสืบต่อไปได้ ด้วยการมีพลเมืองที่มีความเข้มแข็งทางการเมืองจากระดับล่าง ซึ่งจะทำให้ประชาธิปไตยของชุมชนนั้นมีความเข้มแข็ง ยั่งยืน ถาวรสืบไป การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในฐานะรากฐานของระบอบประชาธิปไตย

จากการศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลหนองปรือยังมีปัญหาที่จะต้องแก้ไขโดยเฉพาะปัญหาการไม่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทั้ง 4 ประเด็นที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาเบื้องต้นแล้วจึงได้หาแนวทางในการส่งเสริมหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการสร้างประชาธิปไตยในชุมชนให้ยั่งยืนซึ่งการมีส่วนร่วมของประชาชนยังถือเป็นการสื่อสารสองทางระหว่างหน่วยงานรัฐ และประชาชนการจะปฏิรูปการเมืองจึงต้องเริ่มจากการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนให้มีจิตสำนึกที่ดี โดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเมืองทุกระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยไม่ว่าจะเป็นด้านการตัดสินใจ และการตรวจสอบในโครงการต่างๆ ด้วยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้นคือแรงจูงใจให้ผู้วิจัยการศึกษาเรื่องรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรีเชิงพุทธ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน และการพัฒนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของสังคมอีกทั้งยังพัฒนาองค์ความรู้ของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานภาครัฐให้เป็นไปตามระบอบประชาธิปไตยโดยนำหลักธรรมมาบูรณาการกับหลักการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนไปศึกษา และสร้างเป็นรูปแบบของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนการดำเนินงานของชุมชนเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรีเพื่อให้ได้องค์ความรู้ที่มีอรรถประโยชน์เป็นรูปธรรมในการพัฒนาชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมและหลักพุทธธรรมที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน

3. เพื่อเสนอรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ
เชิงพุทธ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพและภาคสนาม โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นการวิจัยข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองเชิงพุทธของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ โดยวิธีการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร (Documentary) และข้อมูลภาคสนาม (Field Work Study) ซึ่งเป็นวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิจัยเชิงคุณภาพแบบเอกสาร

การวิจัยนี้ได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารแหล่งต่างๆ โดยจำแนกเอกสารออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน คือ 1) เอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Source) คือพระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2) เอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Source) คือ วรรณกรรมภาษาไทยฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ศึกษา ได้แก่ เอกสารการมีส่วนร่วมทางการเมือง ตำรา เอกสารวิชาการ หนังสือ บทความ แนวคิดทฤษฎี ทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เป็นต้น โดยอาศัยแหล่งข้อมูลจากหอสมุดมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และวิทยานิพนธ์ เป็นต้น รวมทั้งแหล่งข้อมูลอื่นๆ เช่น อินเทอร์เน็ต หนังสือ บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ 2 การวิจัยเชิงคุณภาพแบบภาคสนาม

การศึกษานี้เป็นกระบวนการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในพื้นที่วิจัย โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้บริหารระดับสูง พนักงานและประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี ซึ่งประกอบไปด้วยผู้ให้ข้อมูลหลักด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยผู้วิจัยได้คัดเลือกแบบเจาะจงจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ได้แก่ พระสงฆ์และนักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 5 รูป/คน ผู้บริหารระดับสูงของเทศบาลเมืองหนองปรือ จำนวน 5 คน และประชาชนทั่วไป จำนวน 10 คน รวมทั้งสิ้น 20 รูป/คน ซึ่งสอบถามในทัศนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือและการบูรณาการหลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนา

2. กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Key Informant) ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามความสำคัญของประเด็นที่ศึกษา โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก คือ นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา ผู้บริหารระดับสูง พนักงานและประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี จำนวน 20 รูป/คน คือ

1. นักวิชาการด้านพระพุทธศาสนา จำนวน 5 รูป/คน
2. ผู้บริหารระดับสูงเทศบาลเมืองหนองปรือจำนวน 5 คน
3. ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือจำนวน 10 คน

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองเชิงพุทธของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี โดยสร้างขึ้นตามกรอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้ทราบถึงทัศนคติเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทางการเมือง และแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองเชิงพุทธของประชาชน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ศึกษา จากนั้นกำหนดเป็นกรอบปัจจัยที่ครอบคลุมเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา
2. สร้างแบบสัมภาษณ์ตามวัตถุประสงค์เพื่อนำไปสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้มีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ จากนั้นนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาพร้อมทั้งรับข้อเสนอแนะ
3. ปรับปรุงเครื่องมือในการวิจัยและให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
4. นำเครื่องมือที่ผ่านการแนะนำและผ่านผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแล้วมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ โดยปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาอีกครั้ง
5. นำแบบสัมภาษณ์ไปสอบถามกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่กำหนดไว้ แล้วนำผลที่ได้มาเรียบเรียงและปรับปรุงแก้ไขและนำไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อนำข้อมูลไปใช้ต่อไป
6. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ในเชิงคุณภาพโดยวิธีวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้ขออนุญาต และเข้าพบผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามกำหนด จากนั้นจึงอธิบายถึงวัตถุประสงค์ของการศึกษา และจุดมุ่งหมายการสัมภาษณ์ครั้งนี้ และเริ่มสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญตามแบบสัมภาษณ์ที่เตรียมไว้ และเนื่องจากแบบสัมภาษณ์มีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายเปิดจึงสามารถที่จะตั้งคำถามที่มีลักษณะเจาะลึกลงไปในเรื่องละเอียดต่างๆ ได้มีขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือจากผู้ทรงคุณวุฒิในการดำเนินการวิจัย
2. ขอสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญด้านพระพุทธศาสนา ผู้บริหารระดับสูง พนักงานและประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี ด้วยการใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์และบันทึกเสียงการสัมภาษณ์ด้วยเครื่องบันทึกเสียงใช้เทปวีซีดีเสียงและสมุดโน้ตในการจดแต่ละประเด็น เพื่อให้การสัมภาษณ์เป็นไปอย่างต่อเนื่องและอยู่ในกรอบของวัตถุประสงค์ในการวิจัย
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากกลุ่มเป้าหมายทั้งหมด จำนวน 20 รูป/คน เพื่อเก็บข้อมูลเชิงลึกในประเด็นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนและการบูรณาการหลักธรรมพระพุทธศาสนาประยุกต์ในการปฏิบัติกรมีส่วนร่วม
4. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกไปสังเคราะห์ วิเคราะห์เชิงคุณภาพต่อไป

สรุปผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ

จากการศึกษาสภาพทั่วไป และปัญหาอุปสรรคการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือนั้น ผลการวิจัยพบว่า สภาพโดยทั่วไปและปัญหาที่ของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนยังมีประเด็นที่ยังเป็นปัญหาที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงไม่ว่าจะด้านการตัดสินใจ ยังขาดการประชาสัมพันธ์ และข้อมูลข่าวสาร และรายละเอียดที่ชัดเจนให้กับประชาชนรับทราบ และความเสียสละเพื่อส่วนรวมยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรและอีกด้านหนึ่งที่ยังไม่บรรลุเป้าหมายของการมีส่วนร่วมกับชุมชนคือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบ และทำการประเมินผลยังไม่ได้รับความเป็นธรรมเท่าที่ควรยังขาดการสานต่อการให้ความยุติธรรมและความเสมอภาคในชุมชนระบบการตรวจสอบและการประเมินผลยังไม่มีควมโปร่งใสในการทำงานของผู้นำในองค์กรส่วนท้องถิ่น ดังนั้นการขจัดปัญหาความขัดแย้งการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นสิ่งที่ดำเนินการโดยควบคู่กันไป จะทำอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ เพราะประชาชนยังไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองขาดการตื่นตัวทางการเมืองซึ่งมีกระบวนการหลายขั้นตอนทำให้ประชาชนเป้าหมายต่อระบบการเมืองของชุมชนและอีกอย่างการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในการมีส่วนร่วม 1. ด้านการตัดสินใจพบว่า ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับผู้ที่ตัดสินใจเกี่ยวกับการยอมรับฟังความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปส่วนใหญ่ไม่ได้มีผลกระทบโดยตรงหรือผลกับตัวเองจะไม่ค่อยสนใจการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในชุมชนเท่าที่ควรประชาชนส่วนใหญ่ไม่กล้าแสดงการตัดสินใจเกี่ยวกับวิธีการดำเนินงานต่างๆ ในการวางแผนและนโยบายเนื่องจากระบบยังไม่เอื้อต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนประกอบกับประชาชนเองยังขาดความสนใจและความตระหนักในการเข้าร่วมกิจกรรม

1.1 ด้านการดำเนินงาน พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของประชาชนในเขตเทศบาลยังขาดแรงจูงใจในดำเนินงานหรือกิจกรรมต่างๆ เพื่อประโยชน์ของส่วนร่วมและขาดความรู้ ทักษะ ในการรับข่าวสารข้อมูลทางการเมืองที่ชัดเจนทำให้การดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่กำหนดไว้

1.2 ด้านการรับผลประโยชน์ พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของประชาชนไม่ได้รับประโยชน์ของกิจกรรมต่างๆ อย่างเต็มที่ไม่ว่าจะเป็นการสิ่งก่อกำแพงหรือคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชนซึ่งไม่ได้รับผลประโยชน์โดยตรงควรจะให้ประชาชนได้มีสิทธิและเสรีภาพเท่ากันในการรับผลประโยชน์ทางการเมืองซึ่งปัจจัยของสิ่งจูงใจในการเห็นว่าตนจะได้ผลประโยชน์ตอบแทนในสิ่งที่ตนทำไป ประโยชน์ยังไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ประชาชนต้องการ

2. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ

ผลการวิจัยพบว่า แนวคิดการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือมีการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมทางการเมืองในประเด็นต่างๆ โดยได้นำหลักการต่างๆ มาเป็นแผนพัฒนาองค์กรให้มีความเจริญยิ่งขึ้นไปโดยการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสให้ภาคประชาสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารของเทศบาลเมืองหนองปรือเท่านั้น “เทศบาลเมืองหนองปรือเป็นตัวอย่างที่ดีของการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม มีการบูรณาการภาคีเครือข่ายภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนให้มาร่วมกันจัดบริการสาธารณะที่เป็นประโยชน์กับคนในท้องถิ่นมีการพัฒนาศักยภาพประชาชนให้มีความรู้ จินตนาการ และสามารถช่วยกันคิด แก้ไขปัญหาในท้องถิ่นของตนเองได้ เหมือนเจตนารมณ์การปกครองท้องถิ่นที่มุ่งให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นที่เป็นไปตามความต้องการและบริบทของประชาชนในท้องถิ่น โดยเน้นหลักการมีส่วนร่วมตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมค้นหาปัญหา ร่วมตัดสินใจ การรับผลประโยชน์ การติดตาม และประเมินผล โดยจัดให้มีโครงการและกิจกรรมการประชุม พบปะ และปรึกษาหารือกันในกิจการงานต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ซึ่งวิธีการนี้จะส่งผลให้บุคลากรทั้งภาครัฐ และภาคประชาสังคมได้มีส่วนร่วมในการรับรู้ มีส่วนร่วมในการวางแผน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการดำเนินการ มีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ บุคลากรต่างๆ เหล่านี้จะเกิดความรู้สึกซาบซึ้งถึงคุณค่า ความรู้ และความสามารถของตนเอง ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจ ก่อให้เกิดความทุ่มเท และรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญกับองค์กร นอกจากนั้น การประชุม พบปะ และปรึกษาหารือกันในกิจการงานต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ ยังก่อให้เกิดการร่วมกันแสวงหาแนวทางใหม่ๆ เพื่อปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานหรือปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้นเรื่อยๆ และเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

3. รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองเชิงพุทธของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ

จากการศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมทางการเมืองของเทศบาลเมืองหนองปรือ ในเรื่องการตัดสินใจหรือการวางแผนของประชาชนไม่ได้รับความร่วมมืออย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นกระบวนการเลือกในระหว่างทางเลือกโดยมีสิ่งๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องหลายประการ ซึ่งกระบวนการเหล่านี้ทำให้เห็นธรรมชาติที่สำคัญของการตัดสินใจว่าเป็นกระบวนการตามลำดับขั้นตอนที่จะเลือกทางใดทางหนึ่งออกมาสำหรับใช้ในการปฏิบัติ ซึ่งในการมีส่วนร่วมทางการเมืองนั้นจะต้องมีการเริ่มจากตนเองต้องเป็นผู้มีจิตสาธารณะและร่วมแรงร่วมใจให้เกิดความคิดในการเสียสละเพื่อส่วนร่วมมีการสื่อสารเพื่อสร้างแรงจูงใจเพื่อให้เกิดความเต็มใจทำงาน การตัดสินใจต้องอาศัยหลักการให้ความยุติธรรมและความเสมอภาคในความเห็นของประชาชนที่มีความจำเป็นในการพัฒนามีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของกิจกรรม และมีส่วนร่วมกำหนดแหล่งของทรัพยากรที่จะใช้ในกิจกรรมโครงการ

พัฒนาชุมชนในการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยมีการประชุมเป็นนิตย เพราะในยุคปัจจุบันนี้การประชุมกันบ่อยๆ จะทำให้งานมีความก้าวหน้าไปด้วยดี ที่เกิดจากการประชุมกันเป็นนิตยนั้นเอง

3.1 การดำเนินงานต้องเป็นไปเพื่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองประชาชนนั้นต้องตระหนักและเล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาระบบการเมืองควรนำหลักการทางพระพุทธศาสนาเข้ามาปรับใช้สอดแทรกโดยการประชุมอย่างสม่ำเสมอ และอย่างจริงจัง ไม่ว่าจะเป็นการจัดกิจกรรมทางด้านการเมืองเพื่อร่วมแรงร่วมใจแก้ไขปัญหาเมื่อได้ข้อยุติก็พร้อมเพรียงกันลงมตอย่างเป็นเอกฉันท์ในการวางแผนพัฒนาชุมชนนำไปกำหนด เป็น“ธรรมนูญชุมชน” เป็น“สัจจะ”ที่ให้ไว้ร่วมกันในการปฏิบัติ โดยส่งเสริมผู้นำที่มี ภูมิปัญญา ความรู้ความสามารถ เพื่อสร้างภูมิปัญญาท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้กับทุกภาคส่วนอย่างเท่าเทียม และยุติธรรม ในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างความโปร่งใสในการมีส่วนร่วมทางการเมืองทำให้เกิดความสามัคคีภายในองค์กร และทำกิจที่ควรทำโดยพร้อมเพรียงกันเพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการดำเนินงานต้องมีการปรึกษาหารือกันก็ต้องอยู่พร้อมๆ กันเพื่อทุกคนจะได้ยอมรับในการปฏิบัติงานในด้านความรับผิดชอบ

3.2 การรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนนั้นต้องมีหลักความดีงาม ความถูกต้อง ในการแสดงออกทั้งกาย วาจา และใจ ซึ่งยึดมั่นไว้เป็นหลักประจำใจในการประพฤติปฏิบัติจนเกิดเป็นนิสัยมีการกำหนดวินัยที่ตนกว้างไกล นำสังคมไปสู่ธรรมาธิปไตย มีความพร้อมในการจัดการตนเอง เกิดชุมชนเข้มแข็ง โดยกำหนดกฎระเบียบเพื่อสร้างวินัยมีการยอมรับซึ่งกันและกันสร้างความเสมอภาคในอาชีพ เกิดการกระจายรายได้ สร้างเสริมความรักสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันจนเกิดเอกลักษณ์ชุมชนมีสังคมแห่งคนดี มีคุณธรรม มีความสงบสุข เกิดอัตลักษณ์ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากกิจกรรมโครงการพัฒนาที่เกิดขึ้นในชุมชน และได้รับการพัฒนาศักยภาพของตนเอง โดยคำนึงถึงความถูกต้องเพื่อให้เกิดความชอบธรรมในการรับผลประโยชน์ทางการเมือง

3.3 การตรวจสอบและประเมินผล การพัฒนาระบบการเมืองของประชาชนต้องได้รับการพัฒนาและประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนดด้านการตรวจสอบข้อมูลทรัพยากรในท้องถิ่นนั้นต้องใช้หลักการที่เป็นธรรมและมีความยุติธรรมเพื่อประเมินสถานการณ์อยู่เสมอ และทันการเปลี่ยนแปลง ประชาชนร่วมกันวิเคราะห์ ประเมินผล หาแนวทางแก้ไข ตรวจสอบโดยใช้หลักยุติธรรม สันติวิธี มีสันติภาพ โดยผู้นำมีจิตใจที่เข้มแข็ง มีเหตุผล มีคุณธรรม มีการสื่อสารที่ดีอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับหลักอปริหานิยธรรมว่าด้วยการส่งเสริมนโยบายในการตรวจสอบประเมินผลการดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อหาแนวทางแก้ไขไปพร้อมๆ กัน ได้ทราบว่ามีวิธีการหรือแนวทางการดำเนินการนี้มีปัญหาตรงส่วนไหน เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จะเห็นได้ว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองเชิงพุทธของของประชาชนตามหลักอปริหานิยธรรม 7 นั้น ต้องมีความยุติธรรม โปร่งใส ในกิจกรรมต่างๆ รวมถึงการวางแผนและนโยบายต้องเป็นธรรมกับทุกฝ่ายจะต้องพัฒนาตามแผนและนโยบายที่วางแผนไว้โดยเน้นประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก

และเป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในองค์กร ซึ่งช่วยให้องค์กรตระหนักเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสมัครสมานสามัคคีธรรม ความไม่รู้จักเสื่อม และความเจริญก้าวหน้าก็จะเกิดขึ้นกับองค์กร หน่วยงานหรือแม้กระทั่งประชาชนนั้นๆ ได้อย่างแน่นอน โดยมุ่งเน้นให้การมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งรวมไปถึงการดำเนินนโยบายสาธารณะ และการจัดบริการสาธารณะต่างๆ เป็นไปอย่างสุจริตโปร่งใสเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตรวจสอบ ประเมินผลยังไม่ได้รับความเป็นธรรมเท่าที่ควร ยิ่งขาดการสานต่อการให้ความยุติธรรมและความเสมอภาคในชุมชนการส่งเสริมการศรัทธาความดีโดยใช้ฐานความคิดของความดีเชื่อมต่อไปสู่การกำหนดแผนและนโยบายในการพัฒนาชุมชนระบบการตรวจสอบและการประเมินผลยังไม่ขาดความโปร่งใสในการทำงานของผู้นำองค์กรส่วนท้องถิ่น ดังนั้นการจัดปัญหาความขัดแย้ง การมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นสิ่งที่ดำเนินการโดยควบคู่กันไป จะทำอย่างใดอย่างหนึ่งไม่ได้ เพราะสันติภาพนั้นต้องเกิดขึ้นโดยสภาพภาพเสมอกันทั้งชุมชนและองค์กรต้องมีสันติภาพในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมิได้ ซึ่งหนึ่งในการแก้ปัญหาตึงเครียดคือการหันหน้าเข้าหากัน สนทนากัน ร่วมกันหาแนวทางร่วมกันในการแก้ไขปัญหาภายใต้กรอบอันเป็นกติกาของชุมชนสังคมจึงจะประสบความสำเร็จในการบริหารจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนนั้นๆ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อธิวิทย์ ทองนอก ได้ทำวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชิงพุทธบูรณาการของเทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า เทศบาลเมืองหนองปรือ จังหวัดชลบุรีมีการนำหลักพุทธธรรมมาบูรณาการเข้ากับการบริหารจัดการเทศบาลเมืองหนองปรือให้สามารถปฏิบัติราชการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผ่านการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ดังนี้ การบริหารจัดการองค์กรด้วยการพัฒนาศักยภาพบุคลากรของเทศบาลเมืองหนองปรือให้มีการยึดมั่น และประพฤติปฏิบัติดำรงตนอยู่ในหลักพุทธธรรม คุณธรรม และจริยธรรม อย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร” พบว่ามีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้ โดยภาพรวมและรายด้าน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร พบว่า โดยภาพรวมของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วม การตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมการติดตามประเมินผล

2. การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ

กระบวนการส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ มีการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมทางการเมือง

ในประเด็นต่างๆ โดยได้นำหลักการต่างๆ มาเป็นแผนพัฒนาองค์กรให้มีความเจริญยิ่งๆ ขึ้นไปโดยการพัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสให้ภาคประชาสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารของเทศบาลเมืองหนองปรือเท่านั้นโดยเน้นหลักการมีส่วนร่วมตั้งแต่การร่วมคิด ร่วมค้นหาปัญหา ร่วมตัดสินใจ การรับผลประโยชน์ การติดตามและประเมินผล โดยมีกลุ่มองค์กรเครือข่ายมากมาย อาทิเช่น เครือข่ายคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองหนองปรือ เครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เครือข่ายกลุ่มพัฒนาสตรีเทศบาลเมืองหนองปรือ เครือข่ายอาสาสมัครดูแลผู้สูงอายุที่บ้าน เครือข่ายอาสาสมัครดูแลคนพิการในชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครรักษาสันติภาพในท้องถิ่น เครือข่ายเด็กและเยาวชน เครือข่ายอาสาสมัครแรงงาน เครือข่ายชมรมผู้สูงอายุ เครือข่ายอาสาสมัครฝนหลวง เครือข่ายอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน เครือข่ายอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ซึ่งเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อนงานของเทศบาลให้เป็นองค์การที่ช่วยเหลือดูแลประชาชนมีเพื่อพัฒนาศักยภาพ และสร้างโอกาสให้ภาคประชาสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารราชการให้บุคลากรทั้งภาครัฐ และภาคประชาสังคม ผู้นำชุมชนต้องมีการออกกฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ สำหรับการเข้าร่วมประชุม คณะประชุม การลงชื่อของผู้เข้าร่วม ประชุมทุกครั้ง การเลิกประชุม มีเจ้าหน้าที่คอยดูแล และตรวจสอบในการประชุมทุกครั้งซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนทำให้เกิดความสามัคคีภายในชุมชนและการทำงานที่ควรทำโดยพร้อมเพรียงกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัฐพงศ์ บุญญานวัตร ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร” พบว่ามีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้ โดยภาพรวมและรายด้าน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานคร พบว่าโดยภาพรวมของการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิตกรุงเทพมหานครนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายได้ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมการรับผลประโยชน์ และด้านการมีส่วนร่วมการติดตามประเมินผล

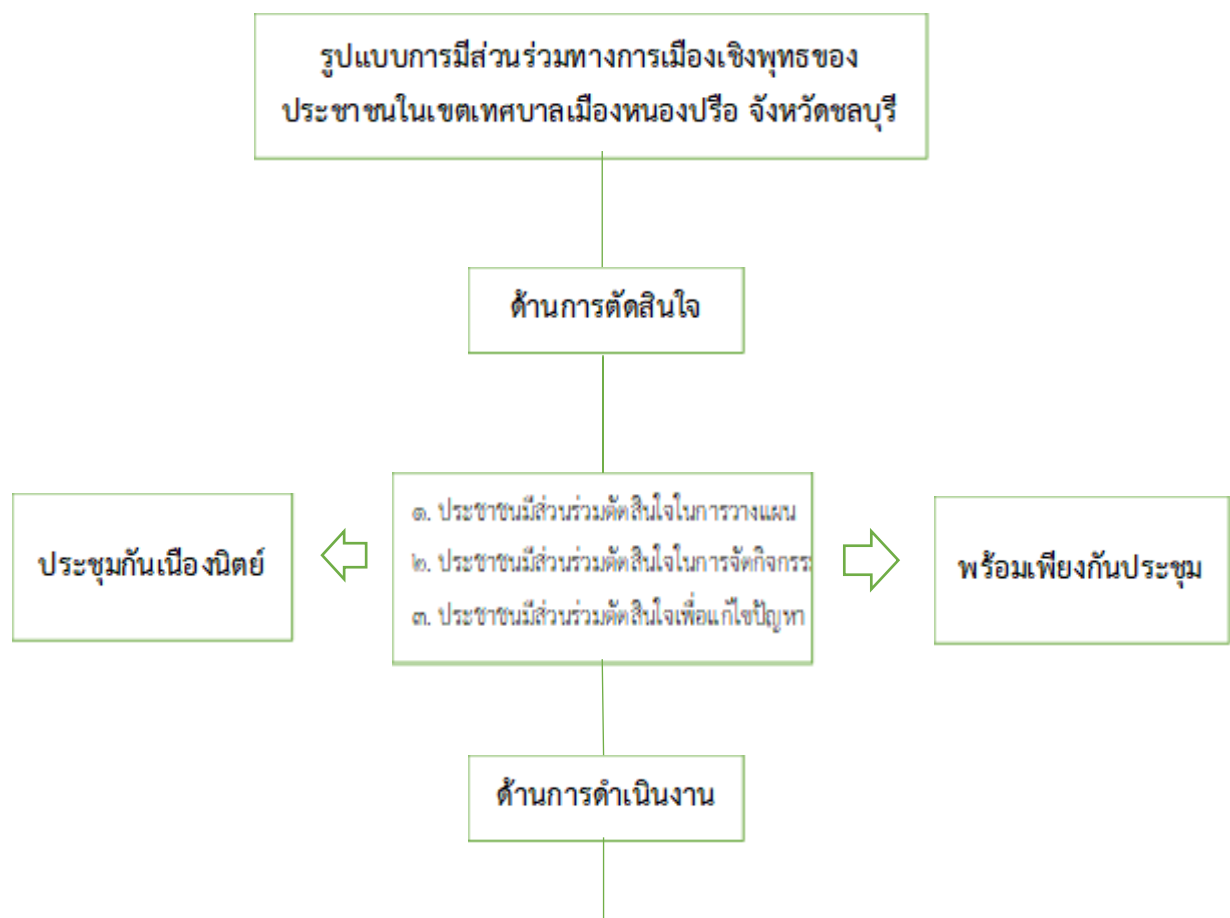
3. รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองเชิงพุทธของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองหนองปรือ

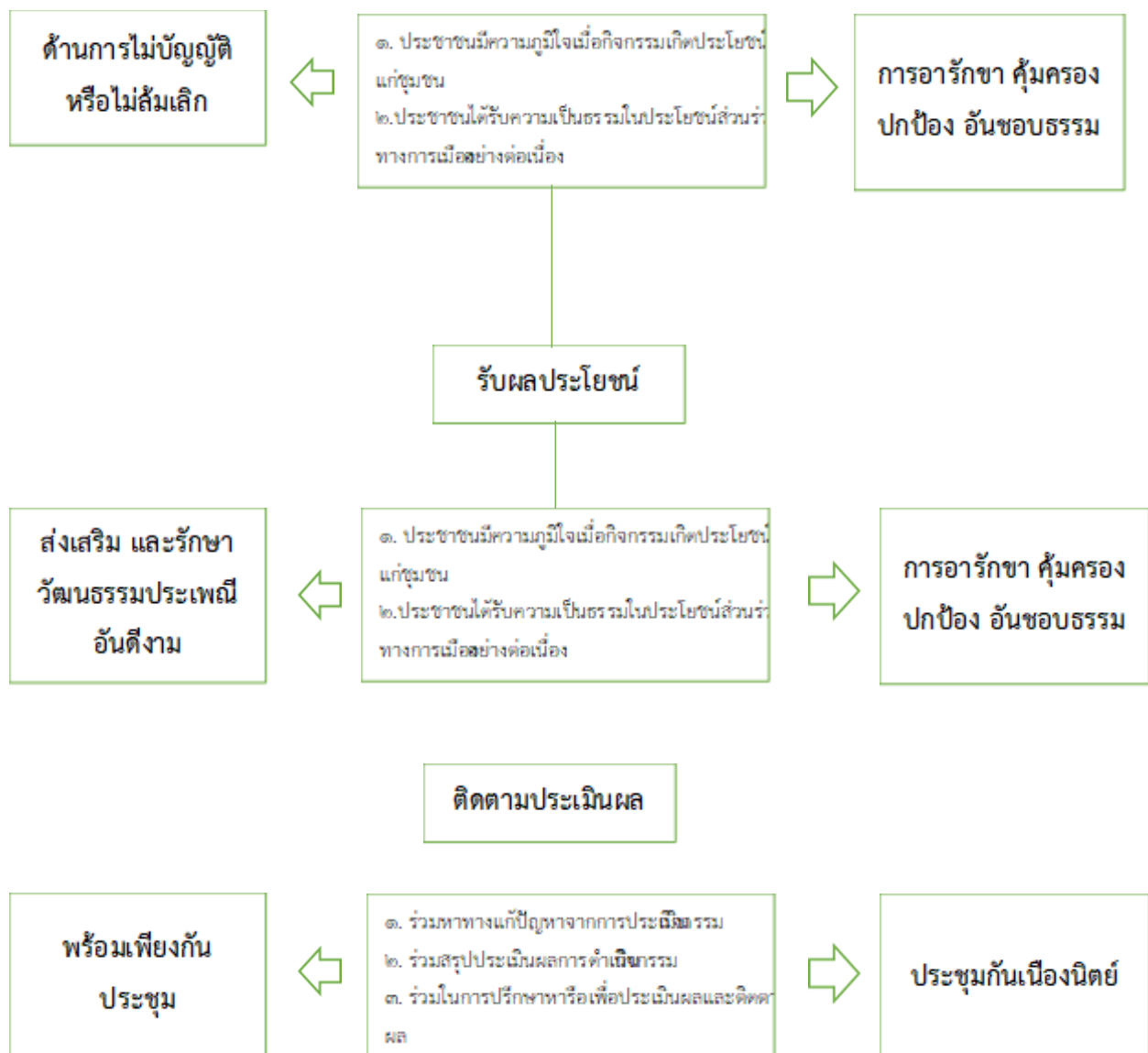
การนำหลักอปริหานิยธรรมมาใช้ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนถือว่าเป็นหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาซึ่งเมื่อนำมาบูรณาการใช้กับประชาชนให้มีส่วนร่วมทางการเมืองแล้วมีความสอดคล้องและใกล้เคียงกันสามารถนำมาใช้ในการบริหารชุมชนได้ซึ่งช่วยให้องค์กรตระหนักเห็นความสำคัญในการมีส่วนร่วมของชุมชนมีความสมัครสมานสามัคคีธรรม ความไม่รู้จักเสื่อม ตามแนวปฏิบัติ 4 อย่างและความเจริญก้าวหน้าก็จะเกิดขึ้นกับองค์กร หน่วยงานหรือแม้กระทั่งประชาชนนั้นๆ ได้อย่างแน่นอนโดยมุ่งเน้นให้การมีส่วนร่วมทางการเมืองตามหลักพุทธธรรมเป็นเกณฑ์ในการปฏิบัติตาม ซึ่งรวมไปถึงการดำเนินนโยบายสาธารณะและการจัดบริการสาธารณะต่างๆ เป็นไปอย่างสุจริตโปร่งใส เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นสำคัญ ด้วยการให้ความสำคัญกับการสนองตอบต่อความต้องการของประชาชนท่ามกลางการตัดสินใจที่รอบคอบ เป็นธรรม และคำนึงถึงผลประโยชน์และสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองหนองปรือโดยรวม โดยได้พัฒนาศักยภาพและสร้างโอกาสให้กลุ่มหรือองค์กรภาคประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองด้วยการกำหนดให้มีการประชุม พบปะ และปรึกษาหารือกันในกิจการงานต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และในการประชุม พบปะ และปรึกษาหารือกันในกิจการงานต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่บุคลากรผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งเป็นการพัฒนาศักยภาพ และเพิ่มพูนความรู้ให้แก่กลุ่มหรือองค์กรภาคประชาชนที่เข้าร่วมประชุมอีก

ทางหนึ่งด้วยโดยกำหนดให้มีการสอดแทรกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับหลักพุทธธรรมไว้ในโครงการ และกิจกรรมต่างๆ อย่างต่อเนื่องตามความเหมาะสมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของกฎระเบียบ ข้อบัญญัติ หรือที่มาของกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่ได้ยึดถือปฏิบัติอยู่ให้แก่ประชาชนในชุมชน ได้รับข้อมูล ข่าวสารทั่วถึงกันทุกส่วน เพื่อที่จะให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจ เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ให้เรื่องแนวทางการบริหารเกี่ยวกับการออกกฎบัญญัติระเบียบกฎเกณฑ์ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ภาส ภาสสัทธา ศึกษาวิจัยเรื่อง การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการด้านความโปร่งใสขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการวิจัยพบว่าการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการด้านความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” การนำหลักอปริหานิยธรรมกับหลักธรรมาภิบาลมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อสร้างความโปร่งใสในการบริหารงานร่วมกับหลักธรรมาภิบาลทำให้ได้รูปแบบในการบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 รูปแบบหลัก ประกอบด้วย รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อความโปร่งใส ในงานบริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านนิติธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในด้านความรับผิดชอบ

องค์ความรู้วิจัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ควรมีการกำหนดนโยบายในการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์กระบวนการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนอย่างถูกต้องตามกฎหมายและตามหลักประชาธิปไตย
2. มีการจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอต่อการส่งเสริมการดำเนินงานของชุมชนมีความตระหนักถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบต่อสังคม
3. มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ประชาชนในชุมชนอย่างชัดเจนโดยให้ยึดหลักการทางพระพุทธศาสนาใช้ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองกับการทำงานให้มากยิ่งขึ้น
4. ส่งเสริมให้มีการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตนไม่แสวงหาผลประโยชน์จากตำแหน่งหน้าที่ทางการเมืองเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่และให้มี

ส่วนในการพัฒนาความรู้สามารถในการดำเนินงานทั้งในองค์กรและชุมชนให้มีสภาพแวดล้อมในการทำงานให้เอื้อต่อการทำงานตลอดจนการพัฒนาการจัดกิจกรรมขององค์กรให้มีความทันสมัยและให้น่าสนใจ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาสภาพและปัญหาในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการบริหารจัดการองค์กรเพื่อที่จะได้ทราบสภาพและปัญหา อันจะนำไปสู่การปรับปรุงรูปแบบการดำเนินโครงการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ควรศึกษาผลสัมฤทธิ์หลังจากมีการนำหลักการบริหารนิยธรรมมาประยุกต์ใช้ในการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน
3. ควรมีการศึกษาวิเคราะห์แนวโน้มของการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนที่ควรจะเป็นในอนาคต
4. ควรมีการศึกษาถึงปัจจัยอื่นๆ ที่น่าจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาและปัจจัยด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการมีส่วนร่วม

บรรณานุกรม

- ปัทมา สุปก้าง, “การมีส่วนร่วมของประชาชนชาวไทยในรอบทศวรรษที่ผ่านมา”, [ออนไลน์], แหล่งที่: <http://www.isranews.org/south-news/stat-history/256-articles/13788-2010-07-30-09-19-02.html?pop=1&print=1&tmpl=component> [23 มีนาคม 2565].
- ไททัศน์ มาลา, “บทบาทในการทำงานร่วมกันระหว่างสภาองค์กรชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”, **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (คณะรัฐประศาสนศาสตร์: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2555).
- ภาส ภาสสัทธา. “การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการด้านความโปร่งใสขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 2558.
- รัฐพงศ์ บุญญานุวัตร. “การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนของประชาชนเขตดุสิต กรุงเทพมหานคร”. **รายงานวิจัย**. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, 2552.
- วิชัย ต้นศิริ, **ศาสตร์การสอนความเป็นนักประชาธิปไตย**, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันนโยบายศึกษา มูลนิธิส่งเสริมนโยบายศึกษา, 2557), หน้า 43.
- สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน องค์กรมหาชน, **คู่มือการจัดตั้ง และพัฒนากิจการของสภาองค์กรชุมชนตามพระราชบัญญัติสภาองค์กรชุมชน พ.ศ. 2551**, พิมพ์ครั้งที่ 3, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์กรมหาชน), 2553).